

Vergaderjaar 2023–2024

34 682

Nationale Omgevingsvisie

35 334

Problematiek rondom stikstof en PFAS

U¹

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 16 januari 2024

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit² hebben kennisgenomen van de terinzagelegging van het Ontwerp-Nationaal Programma Landelijk Gebied (Ontwerp-NPLG).³ Naar aanleiding daarvan en mede gelet op de actuele ontwikkelingen, vragen zij de Minister voor Natuur en Stikstof om een uiteenzetting van de huidige stand van zaken met betrekking tot het NPLG. In het bijzonder verzoeken zij de Minister daarbij in te gaan op de voortgang van het programma en op de positie van alle daarbij betrokken actoren.

Naar aanleiding hiervan is op 21 december 2023 een brief gestuurd aan de Minister voor Natuur en Stikstof.

De Minister heeft op 15 januari 2024 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
De Boer

¹ De letter U heeft alleen betrekking op 34 682.

² Samenstelling:

Kroon (BBB), Oplaat (BBB) (*voorzitter*), Kemperman (BBB), Jaspers (BBB), Van Knapen (BBB), Kluit (GroenLinks-PvdA), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Fiers (GroenLinks-PvdA), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Recourt (GroenLinks-PvdA) (*ondervoorzitter*), Van Ballekom (VVD), Meijer (VVD), Klip-Martin (VVD), Rietkerk (CDA), Prins (CDA), Aerdts (D66), Van Meenen (D66), Vacant (PVV), Visseren-Hamakers (PvdD), Baumgarten (JA21), Janssen (SP), Holterhues (CU), Dessing (FVD), De Vries (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

³ Kamerstukken I, 2023–24, 34 682/35 334, T.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Minister voor Natuur en Stikstof

Den Haag, 21 december 2023

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben kennisgenomen van de terinzagelegging van het Ontwerp-Nationaal Programma Landelijk Gebied (Ontwerp-NPLG).⁴ Naar aanleiding daarvan en mede gelet op de actuele ontwikkelingen, vragen zij u om een uiteenzetting van de huidige stand van zaken met betrekking tot het NPLG. In het bijzonder verzoeken zij u daarbij in te gaan op de voortgang van het programma en op de positie van alle daarbij betrokken actoren.

De leden van de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag uiterlijk 12 januari 2024.

De voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G.J. Oplaat

⁴ Kamerstukken I, 2023–24, 34 682/35 334, T.

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR NATUUR EN STIKSTOF

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 januari 2024

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben mij verzocht een stand van zaken te schetsen met betrekking tot het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Daarbij verzoeken zij om in te gaan op de positie van betrokken actoren. Er wordt verzocht voor 12 januari de gevraagde informatie te ontvangen, aan die reactietermijn heb ik helaas niet kunnen voldoen. Met deze brief kom ik tegemoet aan het informatieverzoek van uw leden.

Ik heb u op 15 december 2023 geïnformeerd over de terinzagelegging van het ontwerp-NPLG (EK 34 682 / 35 334, T). Van 16 januari tot en met 26 februari 2024 kan iedereen een zienswijze indienen op het ontwerp-NPLG.

De terinzagelegging is een belangrijke stap richting het vaststellen van het uiteindelijke definitieve programma. Het is aan een nieuw kabinet om het Nationaal Programma Landelijk Gebied vast te stellen. Het PlanMER ligt voor bij de commissie voor de m.e.r. en ligt eveneens ter inzage. Ik hoop dat veel mensen en alle betrokken maatschappelijke partijen een zienswijze indienen om zo het NPLG nog verder te verbeteren.

Met de publicatie van dit ontwerp-NPLG kan verder worden gewerkt aan de gebiedsgerichte aanpak voor de opgaven in het landelijk gebied. De provincies werken hiervoor momenteel de provinciale programma's landelijk gebied (PPLG's) verder uit. Ook hebben zij de eerste maatregelpakketten aangedragen om door te gaan met de uitvoering. Gegeven de urgentie van de opgaven is het essentieel dat we voortgang behouden in de samenhangende aanpak van het NPLG en de PPLG's. Het publiceren van het ontwerp-NPLG draagt hieraan bij. Dit biedt namelijk verdere helderheid over de doelen, de ruimtelijke uitwerking en hoe er de komende jaren verder gewerkt gaat worden aan de transitie van het landelijk gebied.

Om verdere stappen te zetten in de uitvoering ben ik daarnaast voornemens om op basis van het positieve advies van de kennisinstellingen over de eerste maatregelpakketten een nota van wijziging op de LNV-begroting in te dienen, voorafgaand aan de begrotingsbehandeling vanaf eind januari. Dit biedt de mogelijkheid om, na een positieve beoordeling van het Rijk, middelen beschikbaar te kunnen stellen voor de betreffende maatregelpakketten.

Uw leden verzoeken mij om in te gaan op de positie van betrokken actoren. Ik ervaar van meerdere partijen veel steun om door te gaan met de gebiedsgerichte aanpak. Betrokken partijen willen niet stilvallen en nu snel verdere stappen zetten naar de uitvoering. Zo beschouw ik ook de oproep die de gezamenlijke provincies op 15 december 2023 deden in hun propositie aan een nieuw kabinet⁵. Ik deel met de provincies het streven om snel aan de slag te gaan en daarmee te werken aan de realisatie van de urgente opgaven in het landelijk gebied.

Partijen geven tegelijk aan dat alleen het NPLG zelf niet voldoende is om de opgaven in het landelijk gebied aan te pakken. Zij roepen op om binnen het NPLG bijvoorbeeld meer aandacht te hebben voor de

⁵ Zie: <https://www.ipo.nl/nieuws/propositie-landelijk-gebied/>

leefbaarheid van gebieden, een duidelijk toekomstperspectief voor de landbouw te schetsen, vergoedingen voor groenblauwe diensten te vergroten of met generieke normen te komen over bijvoorbeeld de veedichtheid. Agrarische partijen, waaronder de LTO en het NAJK geven aan dat zij uitwerkingsvragen bij het NPLG hebben. Zij wijzen daarbij in het bijzonder op het belang van het toekomstige verdienvermogen van de boer. Ik begrijp de vragen en zorgen die er leven. De komende periode bekijkt het kabinet, samen met de provincies, of er nu al onderdelen zijn waar we gezamenlijk in op kunnen trekken. Dit moet vanzelfsprekend passen binnen de kaders van de demissionaire status van dit kabinet.

Naast inhoudelijke punten hebben sommige partijen aangegeven de timing van publicatie van het ontwerp-NPLG ongelukkig te vinden. Het kabinet heeft de timing van het ontwerp-NPLG afgewogen en geconcludeerd dat vertraging in de aanpak, gegeven de urgente opgaven in het landelijk gebied, onverantwoord is. Daarom is besloten om het ontwerp-NPLG op 15 december 2023 te publiceren. Zoals gezegd, gaat het hierbij niet om finale besluitvorming; een nieuw kabinet kan de terinzagelegging benutten om het NPLG, waar nodig, aan te passen.

De Minister voor Natuur en Stikstof,
Ch. van der Wal-Zeggelink